

EXPUNERE DE MOTIVE

Legea nr. 544/2001 privind accesul la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare reprezintă una dintre cele mai importante legi din România, un instrument juridic necesar pentru practicarea unei guvernări transparente la toate nivelurile. Prevederile legii au fost redactate în spiritul și litera Constituției României, respectiv art. 31 „Dreptul la informație”, unde se menționează, în mod expres, faptul că „dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit”, iar „autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Prin urmare, și în conformitate cu prevederile precizate mai sus, accesul liber și neîngrădit al persoanei la orice informație de interes public, constituie unul dintre principiile fundamentale ale relațiilor dintre cetățeni și autoritățile publice, "iar prin autoritate sau instituție publică se înțelege orice autoritate sau instituție publică, precum și orice regie autonomă care utilizează resurse financiare publice și care își desfășoară activitatea pe teritoriul României". Însă, de peste 10 ani de zile, România a beneficiat de fonduri europene. Una din condițiile impuse de Uniunea Europeană țării noastre pentru a beneficia de acești bani, a fost transparența totală a implementării programelor și proiectelor europene. De aceea, considerăm că art. 2, lit. a) trebuie completat și cu beneficiarii proiectelor cu fonduri europene, atât entități private cât și publice, mențiune care va aduce Legea 544/2001 mai aproape de realitatea economică a zilelor noastre.

Totodată, pentru a se respecta întrutotul principiul transparenței cheltuirii banului public, considerăm că trebuie abrogată lit. c) din art. 12 care prevede faptul că de la prevederile Legii 544/2001 "se exceptează de la categoria de informații publice, acele informații privind activitățile comerciale sau financiare, dacă publicitatea acestora aduce atingere dreptului de proprietate intelectuală ori industrială, precum și principiului concurenței loiale". Un exemplu concret care demonstrează că acest articol permite ascunderea unor abuzuri din partea

autorităților locale sunt concertele organizate de primarii, din banii contribuabililor, care, prevalându-se de prevederile lit. c), art. 12, nu fac publice sumele cheltuite pentru contractarea serviciilor oferite de artiști.

Tot în spiritul transparenței, la art. 17, alin. (1) trebuie eliminată sintagma "de regulă", care permite autorităților publice să se eschiveze de la organizarea de conferințe de presă lunare pentru prezentarea activității instituțiilor. În acest fel, organizarea lunară a acestor conferințe va deveni obligatorie. Aceste precizări sunt necesare pentru furnizarea informațiilor de interes public într-o manieră obiectivă și corectă, ca o premisă necesară pentru participarea societății civile, a mediului de afaceri și nu în ultimul rând a cetățenilor la procesul decizional.

Coroborate cu acest articol, trebuie modificate și prevederile Cap. III, Sancțiuni, în condițiile în care la art. 21, alin. (2) se precizează că: "împotriva refuzului prevăzut la alin. (1) se poate depune reclamație la conducătorul autorității sau al instituției publice respectiv în termen de 30 de zile de la luarea la cunoștință de către persoana lezată". În condițiile în care primarul unei localități refuză să ofere un răspuns la o cerere adresată de mass-media sau de un simplu cetățean, solicitanții nu mai au cale de atac împotriva refuzului acestora în condițiile în care fix cei care trebuiau să răspundă sunt cei care trebuie să răspundă la reclamație.

Considerăm că aceste modificări sunt necesare și că respectă în totalitate atât principiul transparenței cât și cel al aplicării unitare, iar prin intermediul acestor modificări și completări aduse Legii 544/2001, cetățenii vor avea acces într-o manieră deschisă și corectă la modalitatea de cheltuire a banului public. Limitarea accesului la informații sau îngrădirea publicului la informațiile de interes public nu trebuie să fie aplicată nici măcar ca o excepție într-o guvernare care se dorește transparentă.

Inițiator,

Deputat PMP Petru Movilă

